

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาพื้นฐาน
รหัสวิชา ส22105
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
วิชา ประวัติศาสตร์ จำนวน 20 ชั่วโมง
ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาวิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ ตัวอย่าง การประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเองหรือหลักฐานสมัยอยุธยา วิธีการแยกแยะระหว่างข้อมูลกับความคิดเห็น ความจริงกับข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ รวมถึงการสถาปนาอาณาจักรอยุธยา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยาพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาในด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยอยุธยา การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 1 การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 การก่อกบฏ และการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยธนบุรี รวมถึง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี วิถีกรรมของบรรพบุรุษไทย ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติที่มีส่วนสร้างสรรค์ชาติไทย

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ผ่านการตั้งคำถามหรือหัวเรื่องศึกษา ตั้งสมมติฐาน เลือกใช้เทคโนโลยี ในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่องศึกษาอย่างหลากหลาย แล้วนำข้อมูลหลักฐานมาศึกษาผ่านการอ่าน เขียน จำแนกประเภทหลักฐาน สังเกต เปรียบเทียบ วิเคราะห์ วิพากษ์ ตรวจสอบ ประเมินความน่าเชื่อถือ โต้แย้ง ตีความ สังเคราะห์ และสรุปข้อมูลหลักฐานเพื่อนำไปสู่ การสร้างองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ พร้อมถ่ายทอดหรือนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในรูปแบบ รายงานสรุปผลการศึกษาค้นคว้าบนฐานการอ้างอิงข้อมูลหลักฐานอย่างมีเหตุผล

เพื่อให้เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูลและการตีความทางประวัติศาสตร์ ความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการทางการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี ความสำคัญของวีรกรรมหรือผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติที่มีส่วนสร้างสรรค์ชาติไทย มีคุณลักษณะใฝ่ศึกษาค้นหาความรู้ทางประวัติศาสตร์ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม. 2/1, ม. 2/2, ม. 2/3

ส 4.3 ม. 2/1, ม. 2/2, ม. 2/3

รวมทั้งหมด 6 ตัวชี้วัด

สมรรถนะการเรียนรู้

สมรรถนะหลัก

สมรรถนะที่ 7 ทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation)

สมรรถนะย่อย 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6

สมรรถนะรอง

สมรรถนะที่ 1 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication)

สมรรถนะย่อย 1.1, 1.3

สมรรถนะที่ 3 การสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry and Scientific Mind)

สมรรถนะย่อย 3.4, 3.5

สมรรถนะที่ 5 ทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth)

สมรรถนะย่อย 5.6

สมรรถนะที่ 8 การรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media, Information and Digital Literacy : MIDL)

สมรรถนะย่อย 8.1

สมรรถนะที่ 10 การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง/ต้นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizen with Global Mindedness)

สมรรถนะย่อย 10.2

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

รายวิชาพื้นฐาน
รหัสวิชา ส22105
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
วิชา ประวัติศาสตร์ จำนวน 20 ชั่วโมง
ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 0.5 หน่วยกิต

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะการเรียนรู้	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	หลักฐาน ทางประวัติ ศาสตร์	ส 4.1 ม. 2/1 ม. 2/2 ม. 2/3	สมรรถนะหลัก สมรรถนะที่ 7 ทักษะการคิด ขั้นสูงและนวัตกรรม สมรรถนะย่อย 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 สมรรถนะรอง สมรรถนะที่ 1 ภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร สมรรถนะย่อย 1.1, 1.3 สมรรถนะที่ 3 การสืบสอบ ทางวิทยาศาสตร์และ จิตวิทยาศาสตร์ สมรรถนะย่อย 3.4, 3.5	การศึกษา ประวัติศาสตร์ ต้องอาศัย การค้นคว้า วิเคราะห์ ตีความข้อมูล จากหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ มีความน่าเชื่อถือ และเป็น ประโยชน์ต่อ การศึกษา	3	10
2	การสถาปนา อาณาจักร อยุธยาและ การเมือง การปกครอง สมัยอยุธยา	ส 4.3 ม. 2/1 ม. 2/2	สมรรถนะที่ 5 ทักษะชีวิต และความเจริญแห่งตน สมรรถนะย่อย 5.6 สมรรถนะที่ 8 การรู้เท่าทัน สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล สมรรถนะย่อย 8.1 สมรรถนะที่ 10 การเป็น พลเมืองที่เข้มแข็ง/ตื่นรู้ที่มี สำนึกสากล สมรรถนะย่อย 10.2	อาณาจักรอยุธยา เป็นอาณาจักร ตั้งอยู่ในบริเวณ พื้นที่ราบลุ่มน้ำ อันอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมต่อ การตั้งถิ่นฐาน ดำรงชีวิตส่งผล ให้มีพัฒนาการ ทางการเมือง การปกครองเป็น ระยะยาวนาน กว่า 417 ปี	3	10

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะการเรียนรู้	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
3	เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม สมัยอยุธยา	ส 4.3 ม. 2/1 ม. 2/2 ม. 2/3	สมรรถนะหลัก สมรรถนะที่ 7 ทักษะการคิด ขั้นสูงและนวัตกรรม สมรรถนะย่อย 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 สมรรถนะรอง สมรรถนะที่ 1 ภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร สมรรถนะย่อย 1.1, 1.3 สมรรถนะที่ 3 การสืบสอบ ทางวิทยาศาสตร์และ จิตวิทยาศาสตร์	การกำหนด รูปแบบ นโยบายทาง เศรษฐกิจและ สังคมอย่างเป็น ระบบและ มีประสิทธิภาพ เป็นปัจจัยสำคัญ ประการหนึ่ง ส่งผลให้ อาณาจักรอยุธยา เจริญรุ่งเรือง	4	15
4	บุคคลสำคัญ และ ความสัมพันธ์ ระหว่าง ประเทศ สมัยอยุธยา	ส 4.3 ม. 2/1 ม. 2/2	สมรรถนะย่อย 3.4, 3.5 สมรรถนะที่ 5 ทักษะชีวิต และความเจริญแห่งตน สมรรถนะย่อย 5.6 สมรรถนะที่ 8 การรู้เท่าทัน สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล สมรรถนะย่อย 8.1 สมรรถนะที่ 10 การเป็น พลเมืองที่เข้มแข็ง/ตื่นรู้ที่มี สำนึกสากล สมรรถนะย่อย 10.2	การสร้าง ความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ และผลงานของ บุคคลสำคัญ สมัยสังคมอยุธยา เป็นปัจจัยสำคัญ ประการหนึ่ง ส่งผลให้ อาณาจักรอยุธยา เจริญรุ่งเรือง	3	10
5	พัฒนาการ ของ อาณาจักร ธนบุรี	ส 4.3 ม. 2/1		ภายหลังการเสีย กรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ 2 สมเด็จพระเจ้าตากสิน ทรงกอบกู้ บ้านเมืองและ ปราบดาภิเษก เป็นสมเด็จพระ เจ้ากรุงธนบุรี และปกครอง	5	15

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะการเรียนรู้	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา (ชั่วโมง)	หน้า หน้า คะแนน
				กรุงธนบุรีเป็น เวลา 15 ปี		
				สอบกลางภาค	1	20
				สอบปลายภาค	1	20
				รวมทั้งภาคเรียน	20	100

หน่วยการเรียนรู้

รหัสวิชา ส22105
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายวิชา ประวัติศาสตร์
ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง
จำนวน 0.5 หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะการเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	แนวทางการจัดกิจกรรม	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน	ผลลัพธ์
1	หลักฐานทางประวัติศาสตร์	ส 4.1 ม. 2/1 ม. 2/2 ม. 2/3	สมรรถนะหลัก สมรรถนะที่ 7 ทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม สมรรถนะย่อย 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 สมรรถนะรอง สมรรถนะที่ 1 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สมรรถนะย่อย 1.1, 1.3 สมรรถนะที่ 3 การสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ สมรรถนะย่อย 3.4, 3.5 สมรรถนะที่ 5	การศึกษาประวัติศาสตร์ต้องอาศัยการค้นคว้า วิเคราะห์ ตีความข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา	วิธีการทางประวัติศาสตร์ (Historical Method)	3	10	1. นักเรียนจำแนกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง 2. นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงจากข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กำหนดให้ได้อย่างมีเหตุผล 3. นักเรียนตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กำหนดให้ได้มีเหตุผล
2	การสถาปนาอาณาจักรอยุธยาและการเมืองการปกครองสมัยอยุธยา	ส 4.3 ม. 2/1 ม. 2/2	ทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน สมรรถนะย่อย 5.6 สมรรถนะที่ 8 การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ และดิจิทัล สมรรถนะย่อย 8.1 สมรรถนะที่ 10 การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง/ตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล สมรรถนะย่อย 10.2	อาณาจักรอยุธยาเป็นอาณาจักรตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ราบลุ่มน้ำอันอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐานดำรงชีวิตส่งผลให้มีการพัฒนาการทางการเมืองการปกครองเป็นระยะยาวนานกว่า 417 ปี	วิธีการทางประวัติศาสตร์ (Historical Method)	3	10	1. นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสถาปนาอาณาจักรอยุธยาได้อย่างมีเหตุผล 2. นักเรียนอธิบายรูปแบบการปกครองสมัยอยุธยาได้อย่างถูกต้อง

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการ เรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะการ เรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิด รวบยอด	แนวทาง การจัด กิจกรรม	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน	ผลลัพธ์
3	เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม สมัยอยุธยา	ส 4.3 ม. 2/1 ม. 2/2 ม. 2/3	สมรรถนะหลัก สมรรถนะที่ 7 ทักษะการคิดขั้น สูงและนวัตกรรม สมรรถนะย่อย 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 สมรรถนะรอง สมรรถนะที่ 1 ภาษาไทยเพื่อ การสื่อสาร สมรรถนะย่อย 1.1, 1.3 สมรรถนะที่ 3 การสืบสอบทาง วิทยาศาสตร์และ จิตวิทยาศาสตร์	การกำหนดรูปแบบ นโยบายทางเศรษฐกิจ และสังคมอย่างเป็น ระบบและมี ประสิทธิภาพเป็นปัจจัย สำคัญประการหนึ่ง ส่งผลให้อาณาจักร อยุธยาเจริญรุ่งเรือง	วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ (Historical Method)	4	15	1. นักเรียนอธิบาย ลักษณะทาง เศรษฐกิจสมัย อยุธยาได้อย่าง ถูกต้อง 2. นักเรียนอธิบาย ลักษณะทางสังคม สมัยอยุธยา ได้อย่างถูกต้อง 3. นักเรียน สามารถอธิบาย ลักษณะและ ยกตัวอย่าง ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมสมัย อยุธยาได้อย่าง ถูกต้อง
4	บุคคลสำคัญ และความ สัมพันธ์ ระหว่าง ประเทศ สมัยอยุธยา	ส 4.3 ม. 2/1 ม. 2/2	สมรรถนะย่อย 3.4, 3.5 สมรรถนะที่ 5 ทักษะชีวิตและ ความเจริญแห่งตน สมรรถนะย่อย 5.6 สมรรถนะที่ 8 การรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และ ดิจิทัล สมรรถนะย่อย 8.1 สมรรถนะที่ 10 การเป็นพลเมืองที่ เข้มแข็ง/ต้นรู้ที่มี สำนึกสากล สมรรถนะย่อย 10.2	การสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศและ ผลงานของบุคคลสำคัญ สมัยสังคมอยุธยาเป็น ปัจจัยสำคัญประการ หนึ่งส่งผลให้อาณาจักร อยุธยาเจริญรุ่งเรือง	วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ (Historical Method)	3	10	1. นักเรียนเล่า ประวัติของบุคคล สำคัญในสมัย อยุธยาได้อย่าง ถูกต้อง 2. นักเรียน วิเคราะห์ผลงาน ของบุคคลสำคัญใน สมัยอยุธยา ที่ส่งผลต่อ พัฒนาการและ ความเจริญรุ่งเรือง ของบ้านเมือง ได้อย่างมีเหตุผล 3. นักเรียน อธิบายลักษณะ ความสัมพันธ์ของ อยุธยากับต่างชาติ ได้อย่างถูกต้อง 4. นักเรียน วิเคราะห์อิทธิพล ของต่างชาติใน สังคมสมัยอยุธยา ได้อย่างมีเหตุผล

